Εργαστήριο Μικροεπεξεργαστών και Υλικού
Τμήμα ΗΜΜΥ
Πολυτεχνείο Κρήτης

ΗΡΥ 211

Προχωρημένη Λογική Σχεδίαση

Εισαγωγή στη VHDL

Έκδοση 1.0

Εαρινό Εξάμηνο 2013

Καθ. Απόστολος Δόλλας

Επιμέλεια : Π. Μαλακωνάκης

Ε.Σωτηριάδης

Χανιά 2013

Η VHDL είναι η γλωσσά περιγραφής υλικού που χρησιμοποιείται για τη σχεδίαση και υλοποίηση λογικών κυκλωμάτων.

VHDL : VHSIC (Very High Speed Integrated Circuit) **H**ardware **D**escription **L**anguage

Η VHDL δεν είναι case sensitive γλωσσά, δηλαδή δεν έχει διάφορα αν οι χαρακτήρες είναι πεζά η κεφαλαία.

Ένα παράδειγμα κώδικα **VHDL** μιας πύλης AND**:**

```
library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;

ENTITY and_gate IS
        PORT(
                a   : IN STD_LOGIC;
                b   : IN STD_LOGIC;
                z   : OUT STD_LOGIC
    );
END and_gate;

ARCHITECTURE model OF and_gate IS
BEGIN
        z <= a AND b;
END model;
```

Δήλωση βιβλιοθηκών:

```
library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
```

Το *entity* είναι η περιγραφή της διεπαφής που θα έχει το κύκλωμά. Δηλαδή, είναι η δήλωση των εισόδων και εξόδων του κυκλώματος.

```
ENTITY and_gate IS
        PORT(
                a   : IN STD_LOGIC;
                b   : IN STD_LOGIC;
                z   : OUT STD_LOGIC
    );
END and_gate;
```

Στη VHDL χρησιμοποιούνται κυρίως 2 τύποι σημάτων.

STD_LOGIC : Δηλώνει ένα σήμα 1 bit

STD_LOGIC_VECTOR(n **DOWNTO** 0) : δηλώνει ένα σήμα n+1 bit.

Το *architecture* είναι η περιγραφή του κυκλώματος που αντιστοιχεί στο entity που έχουμε δηλώσει παραπάνω.

Ανάμεσα στο *begin* και το *end* γίνεται η περιγραφή του κυκλώματος.

```
ARCHITECTURE model OF and_gate IS
BEGIN
        z <= a AND b;
END model;
```

Structural VHDL

Η *structural* περιγραφή της VHDL επιτρέπει τη σχεδίαση επιμέρους τμημάτων του κυκλώματος και ένωση τους σε ένα top level κύκλωμα.

Ένα παράδειγμα κώδικα **VHDL** μιας πύλης AND 3 εισόδων αποτελούμενη από 2 πύλες AND 2 εισόδων**:**

```
library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;

ENTITY and3 IS
	PORT(
		a   : IN STD_LOGIC;
		b   : IN STD_LOGIC;
		c   : IN STD_LOGIC;
		z   : OUT STD_LOGIC
    );
END and3;

architecture structural of and3 is

SIGNAL a1_out: STD_LOGIC;

COMPONENT and_gate
	PORT(
		a   : IN STD_LOGIC;
		b   : IN STD_LOGIC;
		z   : OUT STD_LOGIC
    );
END COMPONENT;

BEGIN
	a1: and_gate PORT MAP
				(a => a,
				 b => b,
				 z  => a1_out);

	a2: and_gate PORT MAP
				(a => a1_out,
				 b => c,
				 z  => z);

END structural;
```

Κάτω από τη δήλωση του architecture και πριν το begin γίνεται η δήλωση των signal και component.

Η δήλωση *signal* χρησιμοποιείται για να δηλώσουμε βοηθητικά σήματα τα όποια αφορούν συνδέσεις στο εσωτερικό του architecture της σχεδίασης.
Για παράδειγμα το σήμα **a1_out** στον παραπάνω κώδικα χρησιμοποιείται για τη σύνδεση της εξόδου της πρώτης πύλης AND με τη μια είσοδο της δεύτερης.

```
SIGNAL a1_out: STD_LOGIC;
```

Η δήλωση *component* χρησιμοποιείται για να δηλώσουμε τα επιμέρους κυκλώματα που θα χρησιμοποιήσουμε στη σχεδίαση. Το παρακάτω component αντιστοιχεί στο κύκλωμα που περιγράφεται στο πρώτο παράδειγμα.

```
COMPONENT and_gate
        PORT(
                a   : IN STD_LOGIC;
                b   : IN STD_LOGIC;
                z   : OUT STD_LOGIC
    );
END COMPONENT;
```

Για να χρησιμοποιήσουμε τα υποκυκλώματα που έχουν δηλωθεί ως component χρησιμοποιούμε το **port map.**

```
a1: and_gate PORT MAP
                (a => a,
                 b => b,
                 z  => a1_out);
```

Για κάθε είσοδο – έξοδο στο αντίστοιχο component στο port map πρέπει να αντιστοιχηθεί κάποιο σήμα, είτε από τις εισόδους – εξόδους του κυκλώματος (entity) είτε κάποιο signal.

Behavioral VHDL

Behavioral VHDL χρησιμοποιούμε όταν θέλουμε να περιγράψουμε ένα κύκλωμα χωρίς τη χρήση για παράδειγμα λογικών πυλών ή λογικών εκφράσεων.

Ένα παράδειγμα κώδικα Behavioral VHDL είναι η παρακάτω υλοποίηση ενός πολυπλέκτη 4 σε 1:

```
library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;

entity mux4to1 is
   Port ( a : in  STD_LOGIC;
          b : in  STD_LOGIC;
          c : in  STD_LOGIC;
          d : in  STD_LOGIC;
          sel : in  STD_LOGIC_VECTOR (1 downto 0);
          muxout : out  STD_LOGIC);
end mux4to1;

architecture Behavioral of mux4to1 is

begin
process(sel,a,b,c,d)
begin

            if sel = "00" then
                        muxout <= a;
            elsif sel = "01" then
                        muxout <= b;
            elsif sel = "10" then
                        muxout <= c;
            elsif sel = "11" then
                        muxout <= d;
            end if;

end process;

end Behavioral;
```

Behavioral κώδικα γραφούμε πάντα μέσα σε process. Μέσα στην παρένθεση δηλώνουμε όλα τα σήματα των οποίων η αλλαγή επηρεάζει την έξοδο του κυκλώματος. Η παρένθεση ονομάζεται sensitivity list του process.

```
process(sel,a,b,c,d)
begin
……..
end process;
```

Μέσα στο process συνήθως χρησιμοποιούνται if-statement ή case-statement.

If-statement:

```
if sel = "00" then
        muxout <= a;
elsif sel = "01" then
        muxout <= b;
elsif sel = "10" then
        muxout <= c;
elsif sel = "11" then
        muxout <= d;
end if;
```

Το αντίστοιχο *case-statement*:

```
case sel is
        when "00" =>
                muxout <= a;
        when "01" =>
                muxout <= b;
        when "10" =>
                muxout <= c;
        when "11" =>
                muxout <= d;
        when others =>
                muxout <= a;
end case;
```

Το case-statement χρειάζεται πάντα δήλωση τιμής για την περίπτωση *when others* ακόμα και αν έχουμε συμπεριλάβει όλες τις περιπτώσεις όπως παραπάνω.

Σύγχρονα Κυκλώματα

Τα σύγχρονα κυκλώματα ελέγχονται από το ρολόι. Οι αλλαγές στις τιμές των σημάτων συμβαίνουν στη θετική ακμή του ρολογιού. Αυτό δηλώνεται με την έκφραση:

```
Clock'EVENT AND Clock = '1'
```

Παρακάτω δίνεται ένα παράδειγμα ενός register 8 bit. Στη θετική ακμή του ρολογιού τα δεδομένα από την είσοδο προωθούνται στην έξοδο.

```
LIBRARY ieee;
USE ieee.std_logic_1164.all;

ENTITY reg8 IS
        PORT (  D       : IN STD_LOGIC_VECTOR(7 DOWNTO 0);
                Reset   : IN STD_LOGIC;
                Clock   : IN STD_LOGIC;
                Q       : OUT STD_LOGIC_VECTOR(7 DOWNTO 0));
END reg8;

ARCHITECTURE Behavior OF reg8 IS
BEGIN
        PROCESS
        BEGIN
                Wait until Clock'EVENT AND Clock = '1' ;
                IF Reset = '0' THEN
                        Q <= "00000000";
                ELSE
                        Q <= D;
                END IF;
        END PROCESS;
END Behavior;
```

Το reset πρέπει να είναι σύγχρονο και όχι ασύγχρονο. Το παρακάτω παράδειγμα είναι η υλοποίηση του ίδιου register με σύγχρονο reset.

```
PROCESS
BEGIN
WAIT UNTIL Clock'EVENT AND Clock = '1';
        IF Reset = '0' THEN
                Q <= "00000000";
        ELSE
                Q <= D;
        END IF;
        END PROCESS;
```

Όταν χρησιμοποιείται η έκφραση *wait until* στο process δε δίνεται sensitivity list.

FSMs

Στη VHDL η υλοποίηση μιας FSM γίνεται όπως φαίνεται στο παρακάτω παράδειγμα.

```
LIBRARY ieee;
USE ieee.std_logic_1164.all;

ENTITY simple IS
        PORT (  clock     : IN STD_LOGIC;
                resetn    : IN STD_LOGIC;
                w         : IN STD_LOGIC ;
                z         : OUT STD_LOGIC ) ;
END simple;

ARCHITECTURE Behavior OF simple IS
TYPE State_type IS (A, B, C);
SIGNAL y : State_type;

BEGIN
PROCESS

        BEGIN
        Wait until (Clock'EVENT AND Clock = '1');
        IF resetn = '0' THEN
                y <= A ;
        ELSE
                CASE y IS
                        WHEN A =>
                                IF w = '0' THEN
                                        y <= A ;
                                ELSE
                                        y <= B ;
                                END IF ;
                        WHEN B =>
                                IF w = '0' THEN
                                        y <= A ;
                                ELSE
                                        y <= C ;
                                END IF ;
                        WHEN C =>
                                IF w = '0' THEN
                                        y <= A ;
                                ELSE
                                        y <= C ;
                                END IF ;
                END CASE ;
        END IF ;
END PROCESS ;
    z <= '1' WHEN y = C ELSE '0';
END Behavior ;
```

Ο παραπάνω κώδικας είναι η υλοποίηση της FSM που φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα καταστάσεων.

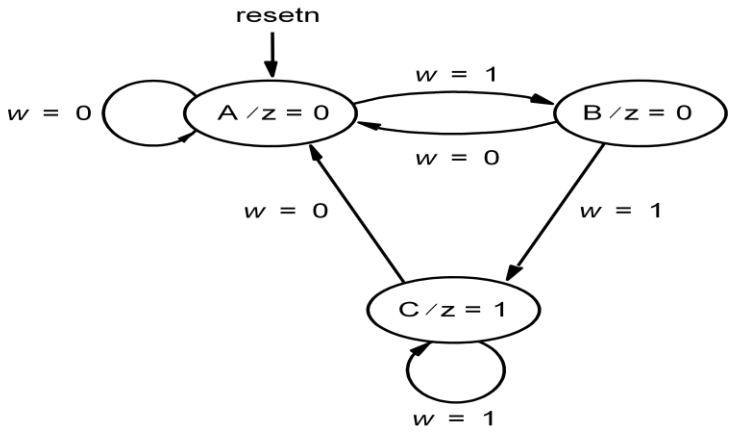

Για να δηλώσουμε τις καταστάσεις δημιουργούμε ένα νέο τύπο (State_type). Οι (A, B, C) αποτελούν τις καταστάσεις της FSM. Επίσης δηλώνουμε ένα σήμα τύπου State_type, το οποίο την κάθε χρονική στιγμή δείχνει το state που βρίσκεται το κύκλωμα.

```
TYPE State_type IS (A, B, C);
SIGNAL y : State_type;
```

Για την υλοποίηση των μεταβάσεων της FSM χρησιμοποιείται case-statement.

```
CASE y IS
        WHEN A =>
                IF w = '0' THEN
                        y <= A ;
                ELSE
                        y <= B ;
                END IF ;
        WHEN B =>
                IF w = '0' THEN
                        y <= A ;
                ELSE
                        y <= C ;
                END IF ;
        WHEN C =>
                IF w = '0' THEN
                        y <= A ;
                ELSE
                        y <= C ;
                END IF ;
```

```
END CASE ;
```